

Kaoslinjen

Beskrevet med input fra Antoinette Nybo Kjeldsen, leder i Børnehaven Mælkebøtten, Kolding Kommune

---

BAGGRUND

Kort om metoden

Kaoslinjen handler om, at summen af et barns udfordringer eller belastninger kan overstige det, barnet har ressourcer til at håndtere. Kaoslinjen er det punkt, hvor filmen knækker, og barnet ikke kan magte selv små ting. Metoden arbejder konstruktivt med at undersøge, hvilke udfordringer der tager barnets energi, og hvordan man kan gøre udfordringerne færre. Metoden er velegnet til børn i alle aldre.

Pædagogiske overvejelser

Med kaoslinjen arbejder personalet med analyse af oplevelser og tanker omkring et barn for at få et konkret billede af, hvordan barnets trivsel kan se ud. Personalet kan med andre ord visualisere, hvad de ser og tænker om et barn og dets trivsel. Den viden, de når frem til, er afgørende for, hvilke initiativer de skal sætte ind med for at højne barnets trivsel – også i forhold til fællesskabet. Personalet kan dels arbejde med at reducere belastningsgraden dels med at vise barnet nye måder at tackle belastninger på.

Kaoslinjen er en konkret metode, som er en del af den række pædagogiske redskaber, som det pædagogiske system KRAP – Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik – har udviklet.

Formål

Formålet med kaoslinjen er at:

- fremme børns trivsel ved aktivt at arbejde med at afdække og reducere deres belastningsgrader
- undgå at børn kommer i stressende situationer, hvor der stilles for mange krav.

METODEBESKRIVELSE

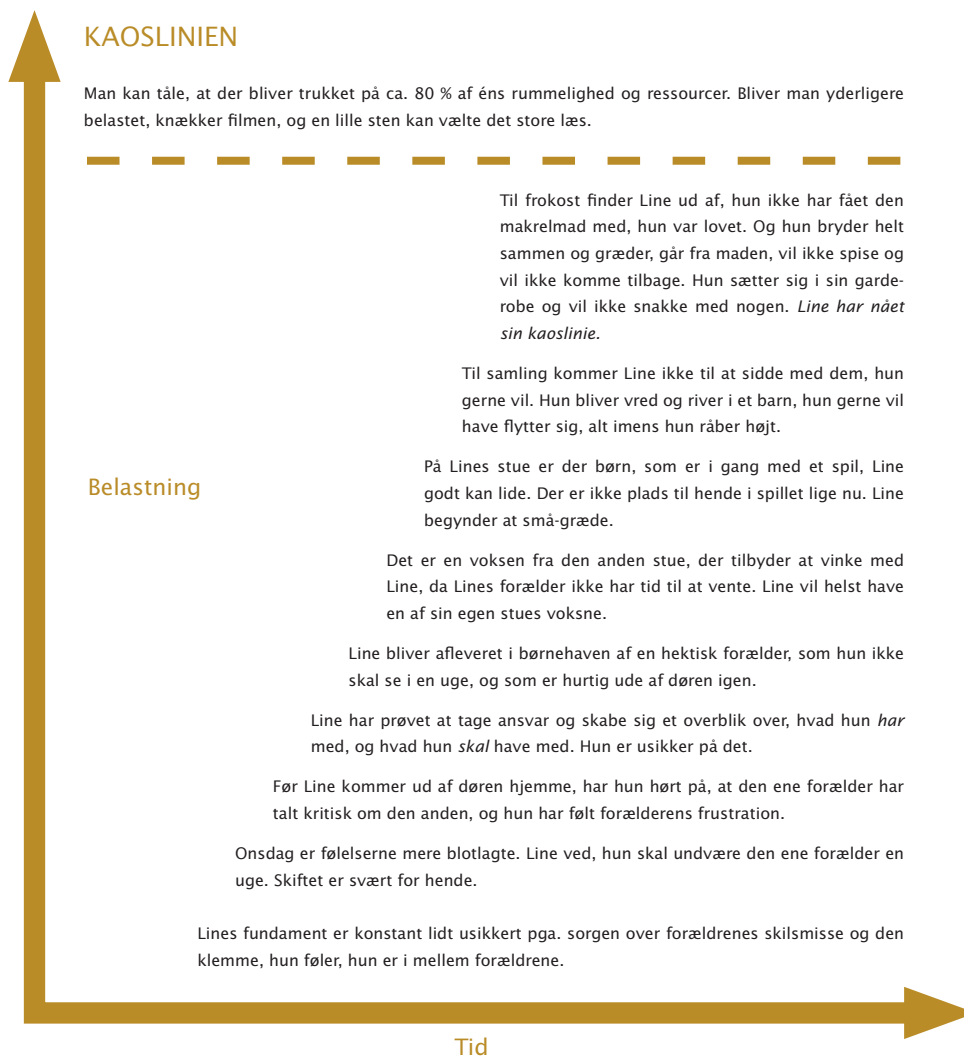

Hvad er konteksten?

Kaoslinjen kan anvendes, hver gang man har et barn, der har et uhensigtsmæssigt reaktionsmønster, eller hvis man har mistanke om mistrivsel grundet for store udfordringer. Det er en fordel, hvis hele dagtilbuddet er fortrolig med kaoslinjen, så den kan udgøre det grundlag, man taler om et barn ud fra. Metoden kan meget fint kombineres med andre interventionsmetoder.

Konkrete elementer i metoden

Man arbejder med barnets udfordringer eller belastninger ved at se på dem over tid, fx en uge. Det betyder, at personalet i et diagram med to akser – belastninger og tid – indsætter små beskrivelser af situationer, hvor barnet møder udfordringer. Ved at beskrive udfordringerne over tid bliver det tydeligt, hvor mange de er, og hvilke man kan undgå eller ændre.

Fremgangsmåden – trin for trin

Registrering: Har personalet mistanke om, at et barn er udsat for et særlig højt belastningsniveau, så begynder personalegruppen eller den enkelte pædagog at registrere alle de faktorer, som kan være belastende for barnet. Børns belastninger er ofte meget varierende fra dag til dag, og derfor skal registreringen foregå over flere dage typisk mindst en uge.

Et barn kan fx opleve det som en belastning, hvis det bliver afvist i en leg, hvor det griber ind i legen på en forstyrrende måde, fordi det ikke har redskaber til at spørge om lov til at være med. I sådan en tilfælde kan personalet arbejde med at give barnet færdigheder til at spørge om lov til at være med og herved nedsætte belastningsniveauet hos barnet og hjælpe det på vej til bedre social trivsel.

Eksempelvis delebørn kan være udsat for høje belastningsgrader, uden at det bliver opdaget, fordi forskellige personer oplever forskellige reaktioner. Når et barn har to familier, skal der nogle gange være et ekstremt højt belastningsniveau og nogle voldsomme og uhensigtsmæssige reaktioner, før det bliver opdaget. Med arbejdet med kaoslinjen kan personalet i barnets dagtilbud opdage belastningerne og handle på dem.

Vurdering af situationer og handlinger: Personalet visualiserer de registrerede situationer og sætter dem størrelses- og tidsmæssigt i forhold til hinanden. Dernæst afdækker de, hvilke belastninger der med fordel kan reduceres og eller ændres:

- alene med hjælp fra daginstitutionen
- med støtte fra andre (forældre, personer som henter/bringer osv.)
- ved at give barnet andre strategier eller metoder til at klare situationer på.

» Redskabet giver mening i vores arbejde med børnene, og det giver samtidig god mening for forældrene at se på deres barn og dets hverdag på den konkrete måde, som kaoslinjen giver mulighed for.

Antoinette Nybo Kjeldsen, leder

AFSLUTTENDE VURDERING

Fordele ved metoden

- Det er en fordel, at man går ubetinget ind og tager barnets perspektiv. Det gør det lettere at tale om, da det ikke handler om, at noget er forkert, men om hvordan barnet oplever det.
- Metoden kan bruges til at hjælpe barnet ind i fællesskabet, fordi reaktioner på baggrund af for mange belastninger, kan få andre børn til at distancere sig.

» Når vi har talt med forældre om deres barn med udgangspunkt i kaoslinjen, har vi haft nogle gode og konstruktive samtaler. Kaoslinjen som værktøj giver en god sikkerhed for pædagogerne at tale ud fra. Og da linjen tegnes ud fra barnets perspektiv, er der ingen bebrejdelser mod forældrene, og det er ikke dem, der er i fokus, det er barnet. Så et godt forældresamarbejde, trivsel for barnet, faglige refleksioner, samt succes som pædagog – det smitter jo alt sammen af på arbejdsmiljøet og børnemiljøet: Dét er gevinsterne ved at arbejde med værktøjet.

Antoinette Nybo Kjeldsen, leder

Forhold, man skal være opmærksom på

- Det er vigtigt, at det bliver synliggjort, at der er forskel på barnets belastninger over en periode. Er barnet fx delebarn, er det vigtigt, at der ses på dage, hvor barnet er hos den ene, og dage hvor det er hos den anden, så billedet bliver så dækkende som muligt.